

තොරතුරු ඒකාබද්ධ කිරීම හා විශ්ලේෂණය කිරීම පිළිබඳ හැඳින්වීමක්

එන්. යූ. සාපා

පුස්තකාලයාධිපති, ජාතික විද්‍යා සභාව

තොරතුරු විද්‍යාඥයන්ගේ ප්‍රධාන කාර්යය වනුයේ අදාළ තොරතුරු කඩිනමින්, පිරිමැසුම්දයකට හා නිර්ණාත්මක ලෙස පාඨකයන්ට ලබාදීමය.

ලේඛනයක් සාමාන්‍යයෙන් එක් පාඨකයකු හෝ එක් පාඨක සමූහයක් සඳහා අදහස්කොට ඇති බැවින් වෙනස්වූ අභිප්‍රායයන් සහිත වෙනත් පාඨකයෙකුගේ හෝ පාඨක සමූහයකගේ අවශ්‍යතා එමගින් පිරි නොමැසේ. පුස්තකාලයක් හෝ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයක් විසින් ප්‍රතිග්‍රහණය කරගනු ලැබූ තොරතුරු සියළුම පාඨක කාණ්ඩවලට උචිත නොවනු ඇත. පාඨකයකුට අදාළ නොවන තොරතුරු සැපයීම, පිරිමැසුම්දයක නොවූ මෙන්ම අනුවිතරවූද ව්‍යායාමයකි. මෙයින් අදහස් වනුයේ එක් මූලාශ්‍රයකින් ජනිත තොරතුරු ඒ ආකාරයෙන්ම පාඨකයාට ලබාදිය නොහැකි බවය.

වෙනස්වූ පාඨක කණ්ඩායම් තෘප්තිමත් කිරීමට නම් කලින් සැලසු තොරතුරු නව නිෂ්පාදනයක් බවට පරිවර්තනය කළ යුතුය. පාඨක අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට භාජනය කර පාඨකයන්ගේ කාලය ඉතිරි කරගැනීම අරමුණු කොටගෙන ලේඛන සකස්කිරීම (හෝ තොරතුරු එක්රැස් කිරීම) කළ යුතුය. ප්‍රචලිත තොරතුරු, උද්ධාරණය කිරීම, සංක්ෂිප්ත කිරීම, ධාරණය කිරීම හා අගයුම් කිරීමෙන් මෙය සිදුකරනු ලැබේ. මෙම කාර්යය ඉටුකරගැනීමට නම්, අවශ්‍ය යෙන්ම තොරතුරු විද්‍යාඥයාට අදාළ විෂය පිළිබඳ දැනුමක් තිබිය යුතුය.

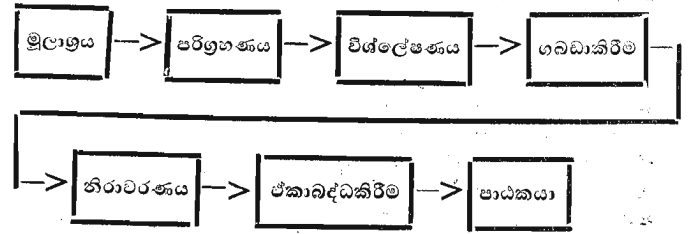
ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් අදාළ තොරතුරු එක්රැස්කොට එය පාඨකයන්ට ඉදිරිපත්කිරීම පමණක් අදහස් නොවේ. මෙම තොරතුරු අගයුම් කිරීමෙන් හා සංක්ෂිප්ත කිරීමෙන් ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු නිෂ්පාදන භාණ්ඩයක් නිපදවීමෙන් තොරතුරු විද්‍යාඥයා වැඩිමනත් කාර්යයක් ඉටුකරයි. මෙසේ කිරීමේදී වලංගු නොවූ හා අනුවිතර තොරතුරු පාඨකයා අතට පත් නොකිරීමට තොරතුරු විද්‍යාඥයා වගබලා ගත යුතුය. තොරතුරු ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් සම්පාදිත තොරතුරු නිෂ්පාදන සමහරක් නම් ධාරණ, විද්‍යා නාත්ව වාර්තා, සමීක්ෂණ හා සාරාංශය.

තොරතුරු සමපතකින් කෙලින්ම තොරතුරු ඒකාබද්ධ කළ නොහැක. පහසුවෙන් ඒකාබද්ධ කරගැනීම සඳහා සමපත ක්‍රමවත්ව සංවිධානය කරනු ලැබිය යුතුය. සැහවුණු තොරතුරු නිරාවරණය කරගැනීම උදෙසා සමපතෙහි අන්තර්ගත ලේඛන විශ්ලේෂණය කළ යුතුය. පොත්, වාර්තා, වාර සහරා බඳු වූ ලේඛනවල අපේක්ෂිත විෂය ක්ෂේත්‍රයට පරිබාහිර වූ තොරතුරුද අන්තර්ගත වේ. ලේඛන විශ්ලේෂණය නොකළහොත් එබඳු තොරතුරු නිරාවරණයකරගත නොහේ. තොරතුරු විශ්ලේෂණය සඳහා යොදගනු ලබන ශිල්ප ක්‍රම සමහරකි අනුක්‍රමණීකාකරණය, වර්ගීකරණය හා සුවිකරණය.

විශ්ලේෂිත තොරතුරු අනතුරුව නිරාවරණය කරගත හැකි අන්දමකින් ගබඩාකර තබනු ලැබේ.

පරිග්‍රහණය, විශ්ලේෂණය, ගබඩා කිරීම, නිරාවරණය, ඒකාබද්ධ කිරීම හා ප්‍රචාරණය තොරතුරු සමීප්‍රණය කාර්යාවලියේ

විවිධ අදියර ලෙස සැලකිය හැක. යෙදවුම් අදියරෙහිදී තොරතුරු විශ්ලේෂණය කරනු ලබන අතර ඒකාබද්ධ කිරීම කරනු ලබන්නේ නිපැයුම් අදියරෙහිදීය.

තොරතුරු විශ්ලේෂණ මධ්‍යස්ථානයක් මගින් සාමාන්‍යයෙන් මෙම ශිල්ප ක්‍රම දෙක උපයෝගී කරගනු ලැබේ. තොරතුරු විශ්ලේෂණ මධ්‍යස්ථානයක විෂය සීමාව සාමාන්‍යයෙන් එක් විෂය ක්ෂේත්‍රයකට සීමාවේ. අදාළ විෂය ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳව මනා දැනුමක් ඇති තොරතුරු විද්‍යාඥයන් විසින් තොරතුරු විශ්ලේෂණ මධ්‍යස්ථානය ක්‍රියාත්මක කරවනු ලැබේ. වඩා පාලුල හා සම්බන්ධ විෂයයන් පිළිබඳ ලේඛනවල සැහවුණු තොරතුරු උද්ධාරණය කර ගැනීම, අනවශ්‍ය හා අනුවිතර තොරතුරු බැහැරකිරීම සඳහා අගයුම්, නිරාවරණය කරගත හැකි ආකාරයකින් ඒවා ගබඩාකර තැබීම හා අවසානයේදී පාඨකයෙකුගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම සඳහා තොරතුරු ඒකාබද්ධ කිරීම යනාදී මාර්ගවලින් සම විෂයයක් පිළිබඳ තොරතුරු ඒකරාශී කිරීම ඔවුන් සතු රාජකාරිය වේ.

තොරතුරු ක්ෂේත්‍රයේ නව නැමියාව අනුව, තොරතුරු ගවේෂණය සඳහා ඔවුන්ගේ අගතා කාලය මිනිංගු කළ නොහැකි විද්‍යාඥයන්ට හා පර්යේෂකයන්ට වඩාත් උචිත වූ හා සංක්ෂිප්ත කළ තොරතුරු සැපයීම පිණිස විවිධ විශේෂ විෂය පිළිබඳ තොරතුරු විශ්ලේෂණ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමට අදහස් කෙරේ.

යුගනයකෝ නිර්වචන:

ඒකාබද්ධ කිරීම: ඕනෑම විෂයයක් පිළිබඳ විද්‍යාත්මක තොරතුරු හෝ දත්ත, සාරාංශ, සමීක්ෂණ, විද්‍යා තත්ව වාර්තා ආකාරයෙන් සංයෝග හා සංකලනය කිරීමය. 'අගයුම්' හා 'සමීක්ෂිතය' ද මෙම කාර්යාවලියෙන් අදහස් කෙරේ.

විශ්ලේෂණය:—

- (අ) සාරාංශකරණය, අනුක්‍රමණීකාකරණය, පරිවර්තනය, සමාලෝචනය, අගයුම් කිරීම ආදී කටයුතු මගින් මුල් කෘතියෙන් වෙනස්වූ ආකාරයෙන් ලේඛනයක කරුණු ඉදිරිපත් කර තිබීමය.
- (ආ) තොරතුරු විශ්ලේෂණය පිළිබඳව විශේෂ වශයෙන් නිශ්චිත පාඨක කණ්ඩායම්වලට අගයුම් කළ දැනුම ලබාදීම සඳහා ඉහත දක්වූ කාර්ය ඒකාබද්ධ කොට උපයෝගී කර ගැනීමය. තොරතුරු විශ්ලේෂණ මධ්‍යස්ථාන මෙම කාර්යය සඳහා වගකිව යුතු සංවිධාන වෙති.